

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30/10/2018 tarihli Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 372628 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim 30.10/2018

Binali YILDIRIM

İzmir Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih:	30 Ekim 2018	Esas No: 2/1192

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
3 U Ekim 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
3 0 Ekim 2018
No: 373826
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 9 Nisan 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

25 Ekim 2018

Sayı : 68244839-599-126421

Konu : Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Anlaşma (Türkçe, Kırgızca, Rusça, İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

TBMM
GELEN EVRAK
25 Ekim 2018
No: 372628
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş imkanını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişinin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 104 ülke ile anılan Anlaşma imzalanmıştır.

Bu itibarla 9 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma" ile esas olarak;

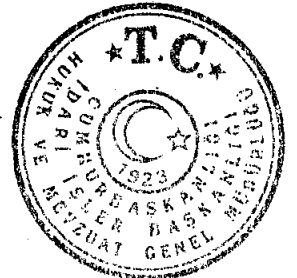
1- Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun koşulların yaratılması,

2- Türkiye ve Kırgız Cumhuriyetinde yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirilmesi,

3- Her iki ülkede, özel teşebbüsle devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarının tespit edilmesi hususları düzenlenmiştir.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu Anlaşma ile birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve hukuki güvence verirken, taraf ülkelere herhangi yeni bir yük getirmemektedir.

Ayrıca, söz konusu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihte, iki ülke arasında 28 Nisan 1992 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgızistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın yerini alacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
KIRGIZ CUMHURİYETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti;

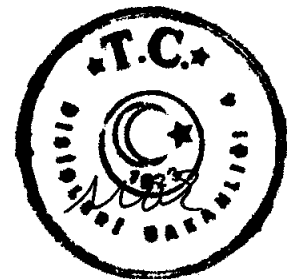
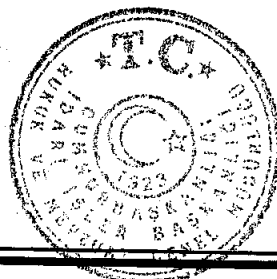
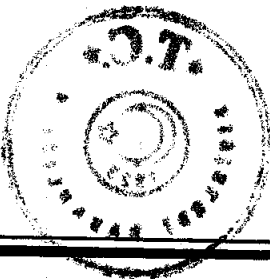
Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Bu gibi yatırımlara tanınacak muameleye ilişkin bir anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğuna ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına dair mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından;

1. "Yatırım" terimi; bir Akit Tarafın ülkesinde, kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla yapılan veya edinilen, iş faaliyetleri ile bağlantılı her türlü mal varlığını ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ve mal varlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) özellikle patentler, sınai tasarımlar, teknik süreçler gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları yanında ticari markalar, ticari itibar ve know-how;

(e) doğal kaynaklara yönelik imtiyazlar da dâhil olmak üzere, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları;

(f) anahtar teslim, inşaat, yönetim, üretim ya da gelir paylaşımı sözleşmelerini de içermek üzere sözleşmelere dayanan haklar.

Daha fazla kesinlik açısından, "yatırım" tanımı borsa yoluyla yapılan veya edinilen portföy yatırımlarını kapsamaz.

2. "Yatırımcı" terimi:

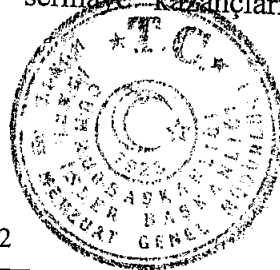
Diğer Akit Tarafın ülkesinde bir yatırım yapmış olan:

(a) kanunlarına göre bir Akit Tarafın vatandaşlığını haiz gerçek kişileri;

(b) kayıtlı işyerleri ile birlikte esaslı iş faaliyetleri bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve o Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş şirketleri, kuruluşları, firmaları veya iş ortaklıklarını;

ifade eder.

3. "Gelirler" terimi; bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltier, ücretler ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Kırgız Cumhuriyeti ile ilgili olarak; canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla, uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu kara ülkesini, iç sularını ve bunların üzerindeki hava sahasını ifade eder.

MADDE 2

Uygulama Kapsamı

İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Tarafın yatırımcıları tarafından işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış yatırımlara uygulanır. Bununla birlikte; işbu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara uygulanmaz.

MADDE 3

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, kendi ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.
2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenlik de dâhil olmak üzere, uluslararası hukukun muamele standartlarına uygun bir muameleye tabi tutulur. Akit Taraflardan hiçbiri, makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olmaz.

MADDE 4

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.
2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımlarına da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı

muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

3. Akit Taraflar, kendi ulusal mevzuatları çerçevesinde, bir yatırımın yapılması ve sürdürülmesiyle ilgili olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen her bir Akit Taraf vatandaşının girişi ve geçici ikameti için yapılan başvuruları iyi niyetle değerlendirir.

4. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanımış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz.

(b) İşbu Anlaşmanın Ayrımcılık Yapmama, Ulusal Muamele ve En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanımış olduğu tüm mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmaz.

(c) Bu maddenin 1. ve 2. Fıkraları, işbu Anlaşma veya Akit Taraflardan birinin imza koyduğu benzer diğer bir uluslararası anlaşmada düzenlenen yatırımcı ile ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyuşmazlığın çözümü hükümleri bakımından uygulanmaz.

(d) İşbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddelerinin hükümleri, Akit Taraflardan birini, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hakların edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

MADDE 5 **Genel İstisnalar**

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) canlı veya cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayrımcı olmayan herhangi bir yasal önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın;

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan ticaret ve işlemlere ilişkin;

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda; veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik ve ekonomik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartı'ndan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoymak şeklinde,

yorumlanamaz.

MADDE 6

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, uygun hukuki usule ve işbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılamaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

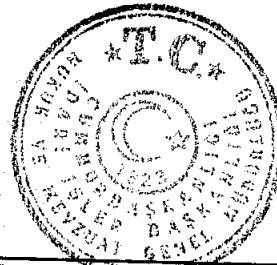
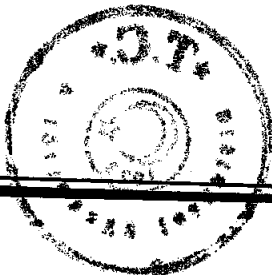
2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten hemen önceki adil piyasa değerine eşit olur. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 8. Maddenin 2. Fıkrasında da belirtildiği üzere serbestçe transfer edilebilir.

4. Tazminat serbestçe değiştirilebilir bir para birimi ile ödenir ve tazminatın ödenmesinde gecikme olması halinde, kamulaştırmanın yapıldığı tarihten ödemenin yapılacağı tarihe kadar;

(a) Türkiye Cumhuriyeti ülkesinde yapılan yatırımlar için; kamu alacaklarına ödenen en yüksek faiz oranına eşit bir faiz,

(b) Kırgız Cumhuriyeti ülkesinde yapılan yatırımlar için; piyasa esasına göre belirlenen ticari faiz oranına eşit bir faiz oranı içerir.

MADDE 7
Kayıplar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, isyan, iç karışıklık veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.

2. Bu Maddenin 1. Fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, anılan Fıkroda belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde,

(a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarına el konulması; veya

(b) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarının çatışma halinde olmadığı ya da bunu zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi;

nedeniyle zarara uğrayan Akit Taraf yatırımcılarının zararları; hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanır ya da tazminat ödenir. Hâsıl olan ödemeler başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir.

MADDE 8
Transferler

1. Her bir Akit Taraf, mevzuatının ayrımcı olmayan bir şekilde uygulanmasına bağlı olarak, bir yatırıma ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verir. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

(a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar;

(b) gelirler;

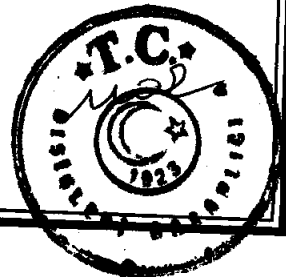
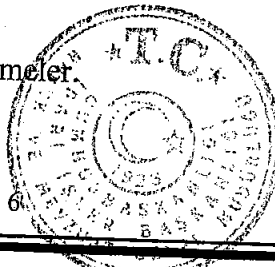
(c) ilgili vergi yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin ardından, bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;

(d) 6. ve 7. Maddelere ilişkin tazminatlar;

(e) yatırım ile ilgili kredilere ilişkin geri ödemeler ve bunlarla ilişkili faiz ödemeleri;

(f) bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırım ile ilgili çalışma izinlerini almış olan diğer bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldığı maaşlar, ücretler ve diğer ödemeler;

(g) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler; yatırımın yapılmış olduğu çevrilebilir para birimi veya herhangi bir çevrilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli piyasa döviz kuru üzerinden yapılır.

3. Ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olduğu veya sebep olma tehdidini yarattığı istisnai durumlarda, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmadan ve iyi niyeti esas alarak geçici olarak transferleri kısıtlayabilir.

4. İşbu Maddenin 3. Fıkrasında belirtilen önlemler:

(a) işbu Maddenin 3. Fıkrasında belirlenen durumlar ile mücadele etmek için gereken süreyi aşmayacak;

(b) geçici olacak ve şartlar izin verir vermez kaldırılacak, ve

(c) diğer Akit Tarafa hızlı bir şekilde bildirilecektir.

MADDE 9

Halefiyet

1. Eğer Akit Taraflardan biri yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı bu sigortayı edinmiş veya plana katılmışsa, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanınır.

2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.

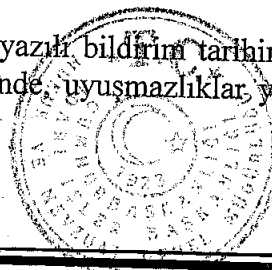
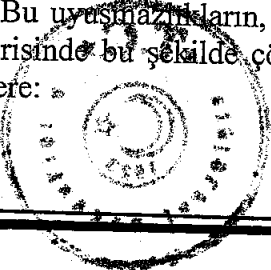
3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 10. Maddesinin hükümlerine göre çözülür.

MADDE 10

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında, bu yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

2. Bu uyuşmazlıkların, 1. Fıkra da belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenememesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımın secebileceği üzere:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine;

veya

(b) İşbu Maddenin 4. Fıkrasında belirtilen durumlar hariç olmak üzere;

(i) Her iki Akit Tarafın da bu Sözleşmeye taraf olmaları ve Vaşington Sözleşmesinin uyuşmazlığa uygulanabilir olması halinde, 18 Mart 1965 tarihinde Vaşington'da imzaya açılan Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi (Vaşington Sözleşmesi) ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (Merkez);

(ii) Uyuşmazlığa taraf olan yatırımcının Akit Tarafı veya uyuşmazlığın tarafı olan Akit Taraf Devletinin yalnızca birinin Vaşington Sözleşmesine taraf olmaması durumunda, Merkez Sekreteryası tarafından tahkim sürecinin yönetimi için Ek İmkân Kurallarını (Ek İmkân Kuralları) düzenleyen kurallar çerçevesinde Merkez'e;

(iii) Uluslararası Ticaret Odası (ICC) Tahkim Mahkemesine;

(iv) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem mahkemesine

sunulabilir.

3. Yatırımcı uyuşmazlığı işbu Maddenin 2. Fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

4. İşbu Maddenin 2. Fıkrasının hükümlerine bakılmaksızın; yalnızca, ev sahibi Akit Tarafın yabancı sermaye ile ilgili mevzuatına uygun olarak, herhangi bir iznin gerekli olması halinde, gerekli izni almış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID)'e sunulabilir.

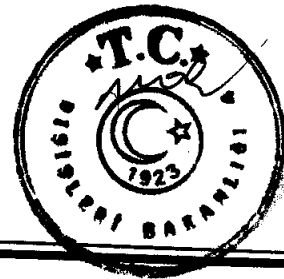
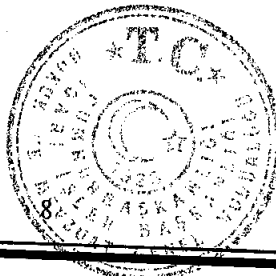
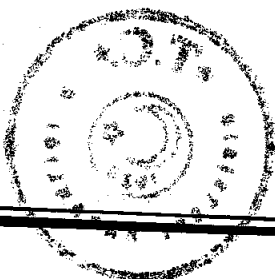
5. Tahkim mahkemesi, hukuk temelinde, aşağıdaki sıra doğrultusunda hukukun tüm kaynaklarını dikkate alarak karar verir:

(a) işbu Anlaşmanın hükümleri,

(b) uyuşmazlığın tarafı olan ve ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın kanunları ve düzenlemeleri (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere); ve

(c) her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkeleri.

6. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde uygular.

MADDE 11
Faydaların Reddi

1. Bir Akit Taraf işbu Anlaşmadan kaynaklanan faydaların, diğer Akit Tarafın bir şirketi olan bu Akit Tarafın bir yatırımcısına ve bu gibi bir yatırımcının yatırımlarına uygulanmasını, söz konusu şirketin kanunları çerçevesinde kurulmuş olduğu diğer Akit Tarafın ülkesinde önemli faaliyetlerinin olmaması ve Anlaşmanın faydalarının uygulanmasını reddeden Akit Tarafın yatırımcılarının bu şirkete sahip olması veya şirketi idare etmesi halinde reddedebilir.

2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce mümkün olduğu ölçüde, diğer Akit Tarafı haberdar eder.

MADDE 12
Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm ararlar. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin yazılı isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin eder. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçer. Akit Taraflardan herhangi birinin belirtilen süre içinde hakemi atayamaması halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını talep edebilir.

3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

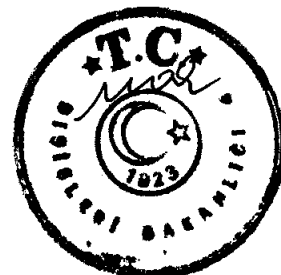
4. Eğer, bu Madde'nin 2. ve 3. Fıkralarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Mahkemesi Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaktır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Mahkemesi, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Tahkim Mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Tahkim Mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır. Tahkim Mahkemesi kararını, işbu Anlaşma ve Akit Taraflar arasında uygulanabilir uluslararası hukuka uygun olarak alır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenir. Bununla birlikte, Tahkim Mahkemesi masraflara ilişkin farklı bir karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeyse, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu durum, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurulmasını engellemez.

MADDE 13
Yürürlüğe Girme

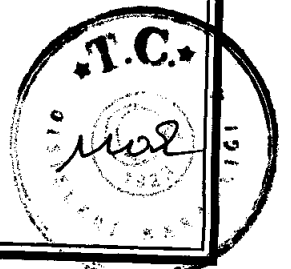
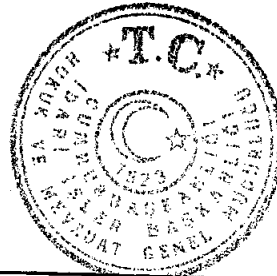
1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerinden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girer. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve işbu Maddenin 2. Fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.
 2. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.
 3. Akit Taraflar arasında ortak yazılı rıza ile İşbu Anlaşmaya ilişkin herhangi bir ekleme veya değişiklik yapılabilir. Bu gibi eklemeler ve değişiklikler işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olan ayrı bir protokol şeklinde yapılır ve işbu Maddenin 1. Fıkrasının hükümlerine uygun olarak yürürlüğe girer.
 4. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri, Anlaşmanın sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.
 5. İşbu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti arasında 28 Nisan 1992 tarihinde imzalanan ve işbu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihte sonlandırılacak olan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın yerini alır.
- Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, İşbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kalmış temsilciler tarafından imzalanmıştır.
- Ankara'da, 9 Nisan 2018 tarihinde iki nüsha olarak Türkçe, Kırgızca, Rusça ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.
- İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

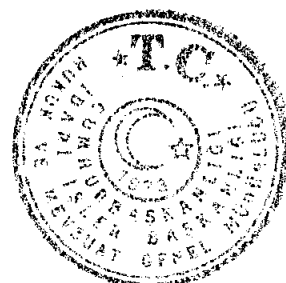
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

Nihat ZEYBEKCI
Ekonomi Bakanı

KIRGIZ CUMHURİYETİ
ADINA

Artem NOVIKOV
Ekonomi Bakanı

AGREEMENT BETWEEN
THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE KYRGYZ REPUBLIC
CONCERNING
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Republic of Turkey and the Kyrgyz Republic, hereinafter referred to as "the Contracting Parties".

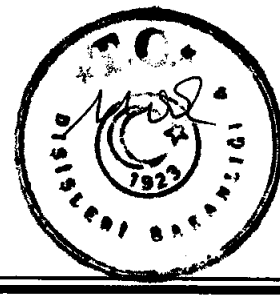
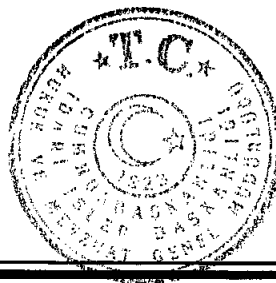
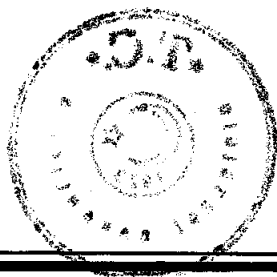
Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investment and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Convinced that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application as well as internationally recognized labor rights;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset, connected with business activities, made or acquired for the purpose of establishing lasting economic relations in the territory of a Contracting Party in conformity with its laws and regulations, and shall include in particular, but not exclusively:

(a) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, pledges and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the property is situated;

(b) reinvested returns, claims to money or any other rights having financial value related to an investment;

(c) shares, stocks or any other form of participation in companies;

(d) industrial and intellectual property rights, in particular patents, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill and know-how;

(e) business concessions conferred by law or by contract, including concessions related to natural resources;

(f) rights under contracts, including turnkey, construction, management, production or revenue-sharing contracts.

For greater clarity, the term "investment" shall not include portfolio investments which are made or acquired through stock exchanges.

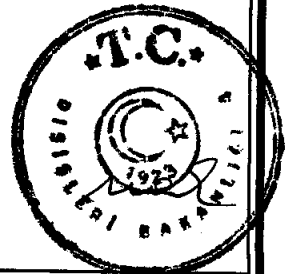
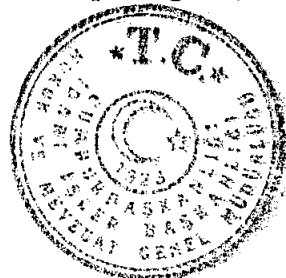
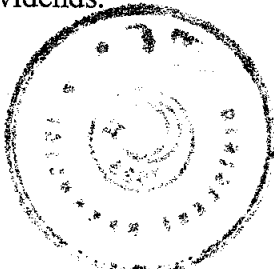
2. The term "investor" means:

(a) natural persons having the nationality of a Contracting Party according to its laws,

(b) companies, corporations, firms, business partnerships incorporated or constituted under the law in force of a Contracting Party and having their registered offices together with substantial business activities in the territory of that Contracting Party,

who have made an investment in the territory of the other Contracting Party.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

4. The "territory" means:

(a) in respect of the Republic of Turkey; the land territory, internal waters, the territorial sea and the airspace above them, as well as the maritime areas over which Turkey has sovereign rights or jurisdiction for the purpose of exploration, exploitation and preservation of natural resources whether living or non-living, pursuant to international law.

(b) in respect of the Kyrgyz Republic; the land territory, internal waters, and the airspace above them over which it has sovereign rights or jurisdiction for the purpose of exploration, exploitation and preservation of natural resources whether living or non-living, pursuant to international law.

ARTICLE 2

Scope of Application

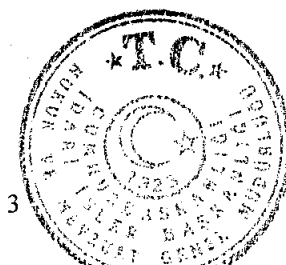
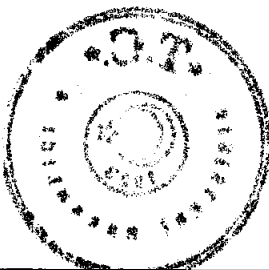
This Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party, made in accordance with its national laws and regulations, by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes that have arisen before its entry into force.

ARTICLE 3

Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its laws and regulations, each Contracting Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party.

2. Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded treatment in accordance with international law standard of treatment, including fair and equitable treatment and full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of such investments by unreasonable or discriminatory measures.

ARTICLE 4
Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall admit in its territory investments on a basis no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of investors of any third State, within the framework of its laws and regulations.

2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of its investors or to investments of investors of any third State, whichever is the most favourable, as regards the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of the investment.

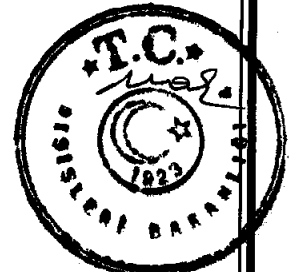
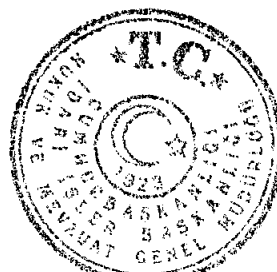
3. The Contracting Parties shall within the framework of their national legislation give favorable consideration to applications for the entry and sojourn of nationals of either Contracting Party who wish to enter the territory of the other Contracting Party in connection with the making and carrying through of an investment.

4. (a) The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

(b) The Non-discrimination, National Treatment and Most-Favored Nation Treatment provisions of this Agreement shall not apply to all actual or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of its membership of, or association with a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area; to nationals or companies of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third State.

(c) Paragraphs (1) and (2) of this Article shall not apply in respect of dispute settlement provisions between an investor and the hosting Contracting Party laid down simultaneously by this Agreement and by another similar international agreement to which one of the Contracting Parties is signatory.

(d) The provisions of Article 3 and 4 of this Agreement shall not oblige either Contracting Party to accord investments of investors of the other Contracting Party the same treatment that it accords to investments of its own investors with regard to acquisition of land, real estate, and real rights thereof.

ARTICLE 5
General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:

(a) designed and applied for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;

(b) related to the conservation of living or non-living exhaustible natural resources.

2. Nothing in this Agreement shall be construed:

(a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests;

(b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests;

(i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment;

(ii) taken in time of war or other emergency in international relations; or

(iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or

(c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

ARTICLE 6
Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects (hereinafter referred as expropriation) except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 and 4 of this Agreement.

2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.

3. Compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriation was taken or became public knowledge. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in paragraph (2) Article 8.

4. Compensation shall be payable in a freely convertible currency and in the event that payment of compensation is delayed;

(a) in respect of the investments made within the territory of the Republic of Turkey, it shall include an interest rate equivalent to the highest interest paid on public claims,

(b) in respect of the investments made within the territory of the Kyrgyz Republic, it shall include an interest rate equivalent to a commercial rate established on a market basis,

from the date of expropriation until the date of the payment.

ARTICLE 7 **Compensation for Losses**

1. Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Contracting Party treatment no less favorable than that accorded to its own investors or to investors of any third State, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

2. Without prejudice to paragraph (1) of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of their property by its forces or authorities; or

(b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation;

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective. Resulting payments shall be freely convertible.

ARTICLE 8 **Transfers**

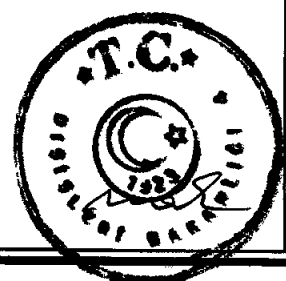
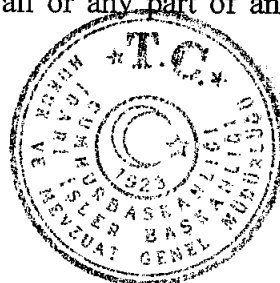
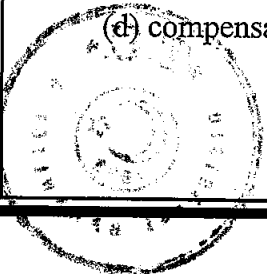
1. Each Contracting Party shall permit in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory in accordance with non-discriminatory application of its legislation. Such transfers include:

(a) the initial capital and additional amounts to maintain or increase investment;

(b) returns;

(c) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment upon the fulfillment of related tax obligations;

(d) compensation pursuant to Article 6 and 7;

(e) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments;

(f) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Contracting Party who have obtained in the territory of the other Contracting Party the corresponding work permits related to an investment;

(g) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Contracting Party.

3. Where, in exceptional circumstances, payments and capital movements cause or threaten to cause serious balance of payments difficulties, each Contracting Party may temporarily restrict transfers, provided that such restrictions are imposed on a non-discriminatory and in good faith basis.

4. Measures referred to in paragraph (3) of this Article;

(a) shall not exceed those necessary to deal with the circumstances set out in paragraph (3) of this Article,

(b) shall be temporary and shall be eliminated as soon as conditions permit, and

(c) shall be promptly notified to the other Contracting Party.

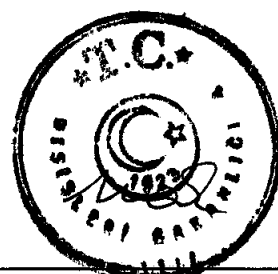
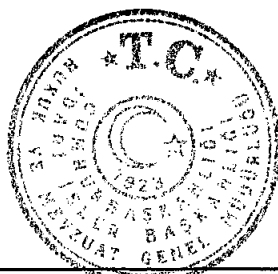
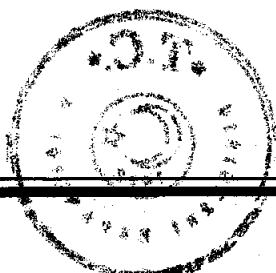
ARTICLE 9

Subrogation

1. If one of the Contracting Parties has a public insurance or guarantee scheme to protect investments of its own investors against non-commercial risks, and if an investor of this Contracting Party has subscribed to it, any subrogation of the insurer under the insurance contract between this investor and the insurer, shall be recognized by the other Contracting Party.

2. The insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 10 of this Agreement.

ARTICLE 10

Settlement of Disputes Between One Contracting Party and Investors of the Other Contracting Party

1. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with his or her investment, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the recipient Contracting Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes, cannot be settled in this way within six (6) months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the disputes can be submitted, as the investor may choose, to:

(a) the competent court of the Contracting Party in whose territory the investment has been made;

or

(b) except as provided under paragraph (4) of this Article; to:

(i) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (the Centre) established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature as Washington, D.C., 18 March 1965 (the Washington Convention), if both Contracting Parties are parties to the Washington Convention and the Washington Convention is applicable to the dispute;

(ii) The Centre, under the rules governing the Additional Facilities for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the Centre (the Additional Facility Rules), if the Contracting Party of the investor or the State of the Contracting Party to the dispute, but not both, is a party to the Washington Convention;

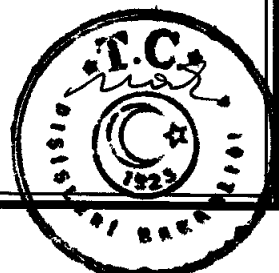
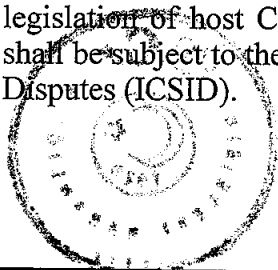
(iii) the Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce;

(iv) an ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

3. Once the investor has submitted the dispute to one or the other of the dispute settlement forums mentioned in paragraph 2 of this Article, the choice of one of these forums shall be final.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph (2) of this Article;

only the disputes arising directly out of investment activities which have obtained necessary permission, if there is any permission required, in conformity with the relevant legislation of host Contracting Party on foreign investment, and that effectively started shall be subject to the jurisdiction of the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID).

5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the law, taking into account all sources of the law in the following sequence:

- (a) the provisions of this Agreement;
- (b) the laws and regulations of the Contracting Party involved in the dispute on which territory the investment is made (including its rules on the conflict of laws); and
- (c) the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

6. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE 11 **Denial of Benefits**

1. A Contracting Party may deny the benefits of this Agreement to an investor of the other Contracting Party that is a company of such other Contracting Party and to investments of such investor if the company has no substantial business activities in the territory of the such other Contracting Party under whose law it is constituted or organized, and investors of the denying Contracting Party, own or control the company.

2. The denying Contracting Party shall, to the extent practicable, notify the other Contracting Party before denying the benefits.

ARTICLE 12 **Settlement of Disputes Between The Contracting Parties**

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six (6) months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the written request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal of three members.

2. Within two (2) months of receipt of a request, each Contracting Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Contracting Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Contracting Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.

3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two (2) months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

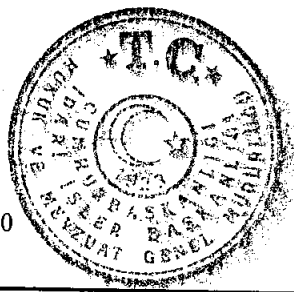
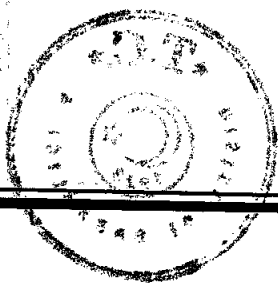
4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.

5. The tribunal shall have three (3) months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight (8) months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two (2) months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes. Arbitral Tribunal shall reach its decision on the basis of this Agreement and in accordance with international law applicable between the Contracting Parties.

7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Contracting Parties. The tribunal may take a different decision regarding the costs.

8. A dispute shall not be submitted to an international arbitral tribunal under the provisions of this Article, if a dispute on the same matter has been brought before another international arbitral tribunal under the provisions of Article 10 and is still before the tribunal. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Contracting Parties.

ARTICLE 13
Entry into Force

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last notification by the Contracting Parties, in writing and through diplomatic channels, of the completion of the respective internal legal procedures necessary to that effect. It shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article.
2. Either Contracting Party may, by giving one year's prior written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.
3. Any additions and amendments may be made to this Agreement by mutual written consents of the Contracting Parties. Such additions and amendments shall be made in the form of separate protocols being an integral part of this Agreement, and shall enter into force in accordance with the provisions of paragraph (1) of this Article.
4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten (10) years from such date of termination.
5. This Agreement replaces the Agreement between the Republic of Turkey and the Republic of Kyrgyzstan concerning the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, signed on 28th April 1992, which shall be terminated on the date of entry into force of this Agreement.

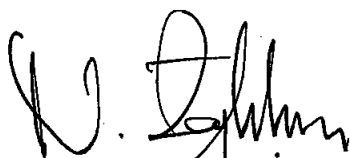
IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries of both Contracting Parties have signed this Agreement.

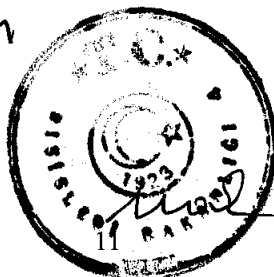
DONE in duplicate at Ankara on April 9, 2018 in the Turkish, Kyrgyz, Russian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

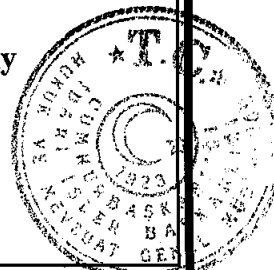
FOR THE REPUBLIC OF TURKEY

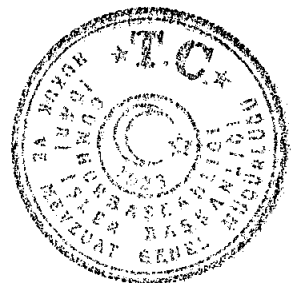
FOR THE KYRGYZ REPUBLIC

Nihat ZEYBEKCI
Minister of Economy

Artem NOVIKOV
Minister of Economy

**Соглашение
между Турецкой Республикой и Кыргызской Республикой
о взаимном поощрении и защите инвестиций**

Турецкая Республика и Кыргызская Республика, далее именуемые как «Договаривающиеся Стороны»,

желая содействовать укреплению экономического сотрудничества между ними, в частности, в отношении инвестиций инвесторов одной Договаривающейся Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны;

признавая, что соглашение о режиме, который должен быть предоставлен инвестициям, будет стимулировать приток капитала и технологий, а также экономическое развитие Договаривающихся Сторон;

соглашаясь, что в целях поддержания стабильной базы для инвестирования желателен справедливый и равноправный режим в отношении инвестиций, который будет способствовать повышению эффективности использования экономических ресурсов и улучшению уровня жизни, а также,

будучи убежденными, что эти цели могут быть достигнуты без ущерба общепринятым мерам по охране здоровья, безопасности и охране окружающей среды, а также признанным на международном уровне трудовым правам,

согласились о нижеследующем:

**Статья 1
Определения**

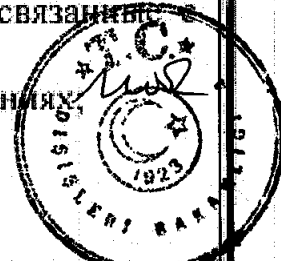
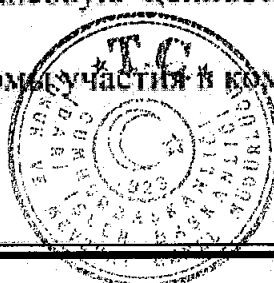
Для целей настоящего Соглашения:

1. Термин «инвестиции» означает все виды активов, связанные с деловой деятельностью, вложенных или приобретенных для целей установления длительных экономических отношений на территории Договаривающейся Стороны в соответствии с ее законодательством и правилами и включает, в частности, но не исключительно:

а) движимое и недвижимое имущество, также любые другие права, такие как ипотека, залоговое право, удержания и любые другие аналогичные права, определенные в соответствии с законодательством и правилами Договаривающейся Стороны, на территории которой находится имущество;

б) доходы от реинвестирования, требования по денежным средствам или любые другие права, имеющие финансовую ценность, связанные с инвестициями;

в) акции, вклады и любые другие формы участия в компаниях,

г) права на промышленную и интеллектуальную собственность, в частности, патенты, промышленные образцы, технологические процессы, а также торговые знаки, гудвилл и ноу-хау;

д) деловые концессии, предоставляемые законом или договором, включая концессии в отношении природных ресурсов;

е) права по договорам, включая «под ключ», строительство, управление, производство или контракты на распределение доходов.

Для большей ясности, термин «инвестиции» не должен включать в себя портфельные инвестиции, которые осуществлены или приобретены через фондовые биржи.

2. Термин «инвестор» означает:

а) физическое лицо, имеющее гражданство одной из Договаривающихся Сторон в соответствии с ее законодательством;

б) компании, корпорации, фирмы, деловые партнерства, совместно созданные или зарегистрированные в соответствии с действующим законодательством Договаривающейся Стороны и имеющие их собственные зарегистрированные представительства/филиалы со значительным объемом предпринимательской деятельности на территории Договаривающейся Стороны, которые осуществляют инвестиционную деятельность на территории другой Договаривающейся Стороны.

3. Термин «доходы» означает средства, получаемые от инвестиций, и включает в себя, в частности, но не исключительно, прибыль, проценты, доходы от прироста капитала, роялти, платежи и дивиденды.

4. Термин «территория» означает:

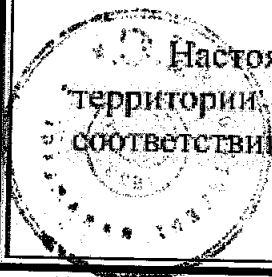
а) в отношении Турецкой Республики означает земли, внутренние воды, территориальное море и воздушное пространство над ними, также как и морские территории, на которые Турецкая Республика имеет суверенные права или юрисдикцию в целях проведения поисково-разведочных работ, использования и охраны природных ресурсов, как живых, так и неживых, в соответствии с международным правом;

б) в отношении Кыргызской Республики означает земли, внутренние воды и воздушное пространство над ними, на которые Кыргызская Республика имеет суверенные права или юрисдикцию в целях проведения поисково-разведочных работ, использования и охраны природных ресурсов, как живых, так и неживых, в соответствии с международным правом.

Статья 2

Сфера применения

Настоящее Соглашение должно применяться к инвестициям на территории одной Договаривающейся Стороны, осуществляемым в соответствии с ее законодательством и правилами инвесторов другой

Договаривающейся Стороны, как до, так и после вступления в силу настоящего Соглашения. Однако настоящее Соглашение не должно применяться в отношении любых споров, возникших до вступления в силу настоящего Соглашения.

Статья 3

Поощрение и защита инвестиций

1. Каждая Договаривающаяся Сторона по мере возможности в соответствии с собственным законодательством и правилами должна поощрять инвестиции инвесторов другой Договаривающейся Стороны на своей территории.

2. Инвестициям инвесторов каждой Договаривающейся Стороны должен постоянно предоставляться режим в соответствии со стандартами международного права, а также обеспечиваться справедливый и равноправный режим, полная защита и безопасность на территории другой Договаривающейся Стороны. Ни одна из Договаривающихся Сторон ни каким образом не должна препятствовать управлению, сопровождению, использованию, эксплуатации, обладанию, расширению, продаже, ликвидации или распоряжению этими инвестициями путем принятия необоснованных или дискриминационных мер.

Статья 4

Инвестиционный режим

1. Каждая Договаривающаяся Сторона на своей территории должна допускать инвестиции на основе не менее благоприятного режима, чем тот, который предоставляется инвестициям инвесторов любой третьей страны в подобных ситуациях в рамках своего законодательства и правил.

2. Каждая Договаривающаяся Сторона должна предоставлять этим инвестициям с момента их вложения режим, не менее благоприятный, чем тот, который в подобных ситуациях предоставляется инвестициям собственных инвесторов или инвестициям инвесторов любой третьей страны, что более благоприятен в отношении управления, сопровождения, использования, эксплуатации, обладания, расширения, продажи, ликвидации или распоряжения инвестициями.

3. В рамках своих законодательств Договаривающиеся Стороны должны благоприятно рассматривать заявления о въезде и временном пребывании граждан любой Договаривающейся Стороны, желающих въехать на территорию другой Договаривающейся Стороны с целью осуществления или сопровождения инвестиций.

4. а) Положения настоящей Статьи настоящего Соглашения не должны быть истолкованы как обязательство одной Договаривающейся

Стороны предоставлять инвесторам другой Договаривающейся Стороны выгоды от какого-либо режима, преференции или привилегии, которые могли бы быть предоставлены последней Договаривающейся Стороне в силу какого-либо международного соглашения или договора, относящегося полностью или частично к вопросам налогообложения.

б) Положения настоящего Соглашения относительно недискриминационного и национального режимов, а также режима наибольшего национального благоприятствования не должны применяться ко всем действующим или будущим преимуществам, предоставляемым какой-либо Договаривающейся Стороной в силу ее членства или участия в таможенном, экономическом или валютном союзе, в общем рынке или зоне свободной торговли; и к гражданам или компаниям, являющимся их собственностью, стран-членов таких союзов, общих рынков или зон свободной торговли, или какой-либо третьей страны.

в) Пункты 1 и 2 настоящей Статьи настоящего Соглашения не должны применяться к положениям по урегулированию споров между инвестором и принимающей Договаривающейся Стороной, предусмотренным одновременно в настоящем Соглашении и в другом подобном международном соглашении, которое было подписано одной из Договаривающихся Сторон.

г) Положения Статей 3 и 4 настоящего Соглашения не должны обязывать одну из Договаривающихся Сторон предоставлять инвестициям инвесторов другой Договаривающейся Стороны такой же режим, который предоставляется собственным инвесторам в отношении приобретения земли, недвижимости и вещных прав.

Статья 5 Общие исключения

1. Ничто в данном Соглашении не должно быть истолковано как препятствие Договаривающейся Стороны в принятии, поддержании или приведении в исполнение недискриминационных законных мер:

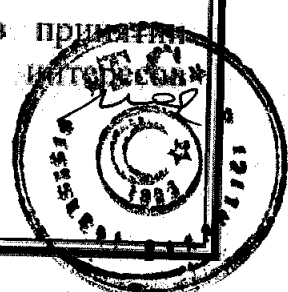
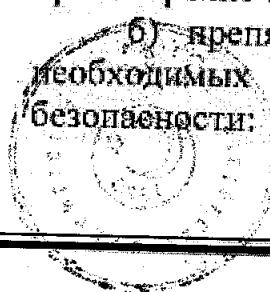
а) разработанных и применяемых для защиты человечества, животного или растительного мира, здоровья или окружающей среды;

б) относящихся к сохранению живых или не живых невозобновляемых природных ресурсов.

2. Ничто в этом Соглашении не должно быть истолковано как:

а) требование к любой Договаривающейся Стороне предоставлять или разрешать доступ к какой-либо информации, раскрытие которой противоречит основным интересам ее безопасности;

б) препятствие любой Договаривающейся Стороне в принятии необходимых мер, направленных на защиту основных интересов безопасности;

(i) связанных с торговлей оружием, боеприпасами и иными орудиями для ведения войны, а также такого рода торговлей и сделками другими товарами, материалами, услугами и технологиями, используемыми прямо или косвенно в целях снабжения вооруженных сил или других служб безопасности;

(ii) используемых во время войны или других чрезвычайных ситуациях в международных отношениях; или

(iii) связанных с реализацией национальной политики или международных соглашений по нераспространению ядерного оружия или других ядерных взрывных средств; или

в) препятствие для любой Договаривающейся Стороны для выполнения каких-либо своих обязательств согласно Уставу Организации Объединенных Наций по поддержанию международного мира и безопасности.

Статья 6

Экспроприация и компенсация

1. Инвестиции не должны быть экспроприированы, национализированы или являться прямо или косвенно предметом принятия мер, имеющих аналогичные результаты (далее — экспроприация), за исключением случаев, когда такие меры принимаются в общественных интересах на недискриминационной основе с предоставлением безотлагательной, справедливой и реальной компенсации в соответствии с установленной правовой процедурой согласно законодательству и общим принципам режима, предусмотренным в Статьях 3 и 4 настоящего Соглашения.

2. Недискриминационные правовые меры, разработанные и применяемые для защиты целей легитимного общественного благосостояния, таких как здоровье, безопасность и окружающая среда, не являются косвенной экспроприацией.

3. Компенсация должна быть эквивалентна рыночной стоимости экспроприируемых инвестиций непосредственно на момент осуществления экспроприации или на момент, когда о предстоящей экспроприации стало известно. Компенсация должна быть выплачена без задержки и свободно переводиться согласно пункту 2 Статьи 8 настоящего Соглашения.

4. Компенсация должна быть выплачена в свободно конвертируемой валюте и в случае если выплата компенсации была осуществлена с задержкой:

(а) в отношении осуществленных инвестиций на территории Турецкой Республики, компенсация должна включать проценты эквивалентные самой высокой процентной ставке по государственным

требованиям, с момента даты экспроприации до даты совершения выплаты;

(б) в отношении осуществленных инвестиций на территории Кыргызской Республики, компенсация должна включать проценты по коммерческому курсу, установленному на основе рыночной ставки.

Статья 7 Компенсация по убыткам

1. Инвесторам любой Договаривающейся Стороны, потерпевшим убытки от инвестиционной деятельности на территории другой Договаривающейся Стороны вследствие войны, восстания, гражданских беспорядков или других подобных событий, другой Договаривающейся Стороной должен быть предоставлен режим, не менее благоприятный, чем режим, предоставляемый своим собственным инвесторам или инвесторам любой третьей страны, в зависимости от того, какой режим является наиболее благоприятным в отношении каких-либо мер, которые она применяет по отношению к таким потерям.

2. Вне зависимости от пункта 1 настоящей Статьи настоящего Соглашения, инвесторам одной Договаривающейся Стороны, которые понесли убытки от любого из случаев, предусмотренных в настоящем пункте, на территории другой Договаривающейся Стороны в результате:

а) изъятия их собственности ее вооруженными силами или властями; или

б) уничтожения их собственности ее вооруженными силами или властями, которые не были вызваны боевыми действиями или необходимостью ситуации;

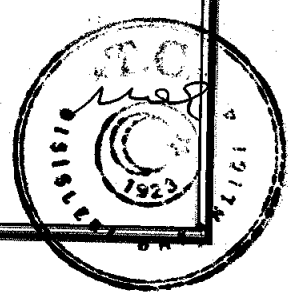
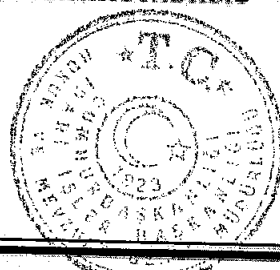
должно быть предоставлено безотлагательное, справедливое и реальное возмещение убытков или компенсация. Вытекающие из этого выплаты должны быть осуществлены в свободно конвертируемой валюте.

Статья 8 Переводы

1. Каждая Договаривающаяся Сторона должна разрешать по доброй воле перечисление всех переводов, связанных с инвестированием, свободно и без задержки, как на свою территорию, так и со своей территории на основе недискриминационного применения своего законодательства. Вышеуказанные переводы включают:

а) первоначальный капитал и дополнительные вложения для развития и увеличения инвестиций;

б) доходы;

в) выручку от продажи или ликвидации всех или какой-либо части инвестиций после выполнения обязательств, связанных с налогообложением;

г) компенсации согласно Статьям 6 и 7 настоящего Соглашения;

д) выплаты и процентные выплаты, возникающие из займов в связи с инвестициями;

е) жалование, заработную плату и другие вознаграждения, получаемые гражданами одной Договаривающейся Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны, и соответствующие разрешения на работу, связанные с инвестиционной деятельностью;

ж) платежи, вытекающие из инвестиционного спора.

2. Переводы должны быть совершены в той конвертируемой валюте, в которой были вложены инвестиции или в любой другой конвертируемой валюте по обменному курсу, действующему на дату осуществления перевода, если иное не согласовано между инвестором и принимающей Договаривающейся Стороной.

3. При исключительных обстоятельствах, когда выплаты и перемещение капитала являются причиной или угрожают серьезными трудностями платежному балансу, каждая Договаривающаяся Сторона вправе временно ограничить переводы при условии, что такие ограничения применяются на недискриминационной и добросовестной основе.

4. Меры, предусмотренные в пункте 3 настоящей Статьи настоящего Соглашения:

а) не должны превышать необходимые меры для борьбы с обстоятельствами, изложенными в пункте 3 настоящей Статьи настоящего Соглашения;

б) должны быть временными и устраняемыми, как только позволят обстоятельства; и

в) другая Договаривающаяся Сторона должна быть незамедлительно уведомлена.

Статья 9 Суброгация

1. Если одна из Договаривающихся Сторон имеет государственное страхование или схему гарантий для защиты инвестиций собственных инвесторов от некоммерческих рисков, и если инвестор данной Договаривающейся Стороны застрахован, то любая суброгация страхователя в рамках страхового контракта между инвестором и страховщиком должна быть признана другой Договаривающейся Стороной.

2. Страховщик уполномочен в силу суброгации осуществлять права и приводить в исполнение требования данного инвестора, а также должен

принять на себя обязательства, связанные с инвестициями. Права или требования по суброгации не должны превышать первоначальные права и требования инвестора.

3. Споры между Договаривающейся Стороной и страховщиком должны быть разрешены в соответствии с положениями Статьи 10 настоящего Соглашения.

Статья 10

Разрешение споров между одной Договаривающейся Стороной и инвесторами другой Договаривающейся Стороны

1. Принимающая Договаривающаяся Сторона должна быть письменно уведомлена инвестором о спорах с детальной информацией между одной Договаривающейся Стороной и инвестором другой Договаривающейся Стороны, связанных с его или ее инвестициями. По мере возможности инвестор и заинтересованная Договаривающаяся Сторона должны приложить усилия для мирного урегулирования спора посредством консультаций и переговоров.

2. Если такие споры не могут быть разрешены вышеуказанным образом в течение 6 (шести) месяцев с момента письменного уведомления, указанного в пункте 1 настоящей Статьи, то споры могут быть переданы по выбору инвестора в:

а) компетентные суды Договаривающейся Стороны, на территории которой были осуществлены инвестиции; или,

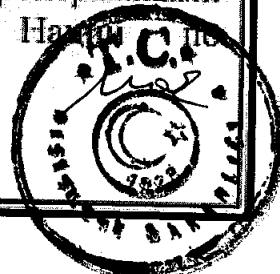
б) за исключением случаев, предусмотренных пунктом 4 настоящей Статьи настоящего Соглашения:

(i) в Международный центр по разрешению инвестиционных споров («Центр»), созданный в соответствии с Конвенцией по урегулированию инвестиционных споров между государствами и подданными других государств, подписанной в Вашингтоне 18 марта 1965 года («Вашингтонская Конвенция»), если обе Договаривающиеся Стороны являются участниками Вашингтонской Конвенции и Вашингтонская Конвенция применима к спору;

(ii) в Центр, соблюдая правила, регулирующие использование дополнительных средств для проведения слушаний Секретариатом Центра («Правила о дополнительных средствах»), если одна Договаривающаяся Сторона инвестора или государство Договаривающейся Стороны, являющиеся стороной спора, но не оба, являются участником Вашингтонской Конвенции;

(iii) в Арбитражный суд Международной торговой палаты;

(iv) в арбитраж «ad hoc», созданный в соответствии с арбитражными правилами Комиссии Организации Объединенных Наций по международному торговому праву (UNCITRAL).

3. При подаче инвестором заявления для разрешения спора в один или другой из судов, предусмотренных в пункте 2 настоящей Статьи настоящего Соглашения, выбор инвестора одного из этих судов должен быть окончательным.

4. Несмотря на положения пункта 2 настоящей Статьи настоящего Соглашения: только те споры, возникающие непосредственно из инвестиционной деятельности, имеющей необходимое разрешение, в случае если требуется какое-либо разрешение согласно соответствующему законодательству относительно иностранных инвестиций принимающей Договаривающейся Стороны и фактически начатой, подлежат юрисдикции Международного центра по разрешению инвестиционных споров (МЦРИС).

5. Арбитражный суд должен принимать решения на основании законодательства, принимая во внимание все источники права в следующей последовательности:

- а) положения настоящего Соглашения;
- б) законы и правила Договаривающейся Стороны, вовлеченной в спор, на территории которой осуществлены инвестиции (включая ее законы о правилах урегулирования конфликтов); и
- в) соответствующие принципы международного права, принятые обеими Договаривающимися Сторонами.

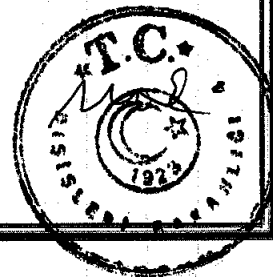
6. Арбитражные решения являются окончательными и обязательными для всех сторон, участвующих в споре. Каждая Договаривающаяся Сторона обязуется выполнить решение в соответствии с ее национальным законодательством.

Статья 11

Отказ от преимуществ

1. Договаривающаяся Сторона может отказать в преимуществах, предоставляемых по настоящему Соглашению, инвестору другой Договаривающейся Стороны, который является компанией данной другой Договаривающейся Стороны, и инвестициям данного инвестора, если компания не осуществляет какую-либо предпринимательскую деятельность на территории данной другой Договаривающейся Стороны, в соответствии с законодательством которой она была зарегистрирована или учреждена, а также инвесторам отказывающей Договаривающейся Стороны, владеющим или контролирующим компанией(ю).

2. Отказывающая Договаривающаяся Сторона должна незамедлительно должным образом уведомить другую Договаривающуюся Сторону до осуществления отказа в преимуществах.

Статья 12

Разрешение споров между Договаривающимися Сторонами

1. Договаривающиеся Стороны должны дружественными путем и в духе сотрудничества найти быстрое и справедливое решение по спору между ними относительно толкования или применения настоящего Соглашения. В этой связи Договаривающиеся Стороны дают свое согласие на участие в прямых и конструктивных переговорах для достижения решений по спорам. Если Договаривающиеся Стороны не могут достичь согласия в течение 6 (шести) месяцев с момента возникновения спора между ними вышеуказанным путем, споры могут быть переданы по письменному запросу любой Договаривающейся Стороны в арбитражный суд, состоящий из трех членов.

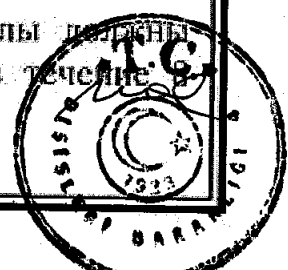
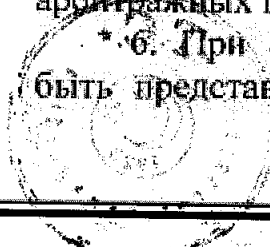
2. В течение 2 (двух) месяцев после получения запроса каждая Договаривающаяся Сторона должна назначить арбитра. Эти два арбитра должны выбрать третьего арбитра в качестве Председателя, гражданина третьего государства. В случае если какая-либо Договаривающаяся Сторона не назначила арбитра в установленные сроки, то другая Договаривающаяся Сторона может обратиться к Президенту Международного Суда с просьбой произвести назначение.

3. Если оба арбитра не могут прийти к согласию по поводу выбора Председателя в течение 2 (двух) месяцев со дня их назначения, то Председатель должен быть назначен по просьбе любой Договаривающейся Стороны Президентом Международного Суда.

4. Если в случаях, предусмотренных в пунктах 2 и 3 настоящей Статьи настоящего Соглашения, Президент Международного Суда не в силах выполнить свои вышеуказанные функции или он является гражданином одной из Договаривающихся Сторон, то назначение должно быть произведено Вице-президентом Международного Суда, а если и Вице-президенту не предоставляется возможным по какой-либо причине осуществлять назначение или если он является гражданином какой-либо из Договаривающихся Сторон, то назначение должно быть произведено самым старшим по старшинству членом Суда, не являющимся гражданином ни одной из Договаривающихся Сторон.

5. Суду должны быть предоставлены 3 (три) месяца с момента выбора Председателя в целях согласования регламента процедуры в соответствии с другими положениями настоящего Соглашения. В случае отсутствия такого соглашения, суд должен обратиться к Президенту Международного Суда с просьбой об установлении регламента процедуры, принимая во внимание общепризнанные нормы международных арбитражных процедур.

6. При отсутствии иной договоренности все материалы должны быть представлены и слушания должны быть завершены в течение 9

(восьми) месяцев с момента выбора Председателя, и суд должен вынести свое решение в течение 2 (двух) месяцев с момента последнего представления материалов или с момента закрытия слушаний, в зависимости от того, какое из этих событий произошло позднее. Арбитражный суд должен принять свое решение на основе настоящего Соглашения и в соответствии с нормами международного права, применяемыми Договаривающимися Сторонами.

7. Расходы, понесенные Председателем, другими арбитрами, и прочие расходы по судебному разбирательству должны нести Договаривающиеся Стороны в равной степени. Однако суд по своему усмотрению может принять иное решение о выплате расходов.

8. Спор не должен быть передан на рассмотрение международного арбитражного суда согласно положениям настоящего Соглашения, если спор по аналогичному вопросу был передан и находится на рассмотрении другого международного арбитражного суда в соответствии с положениями Статьи 10 настоящего Соглашения. Данное обстоятельство не должно повлиять на прямые и конструктивные переговоры между Договаривающимися Сторонами.

Статья 13 Вступление в силу

1. Настоящее Соглашение вступает в силу со дня получения последнего письменного уведомления Договаривающихся Сторон через дипломатические каналы о выполнении соответствующих внутригосударственных процедур, необходимых для вступления в силу настоящего Соглашения. Настоящее Соглашение должно действовать в течение 10 (десяти) лет и должно оставаться в силе до прекращения его действия в соответствии с пунктом 2 настоящей Статьи настоящего Соглашения.

2. Любая Договаривающаяся Сторона может путем предоставления письменного уведомления другой Договаривающейся Стороне заранее, за 1 (один) год прекратить действие настоящего Соглашения в конце первоначального 10-летнего (десятилетнего) периода или в любое время после этого срока.

3. По письменному взаимному согласию Договаривающихся Сторон в настоящее Соглашение могут быть внесены любые дополнения и изменения. Такие дополнения и изменения должны быть оформлены отдельными протоколами, являющимися неотъемлемой частью настоящего Соглашения, которые должны вступать в силу в соответствии с пунктом 1 настоящей Статьи настоящего Соглашения.

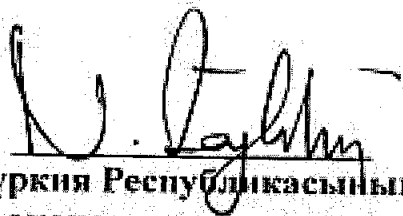
4. В отношении осуществленных или приобретенных инвестиций до момента прекращения действия настоящего Соглашения и тех инвестиций,

Анкара шаарында 2018-жылдын «9»-апрелинде эки түп нускада ар бири түрк, кыргыз, орус жана англис тилдеринде түзүлдү, мында бардык тексттер бирдей күчкө ээ.

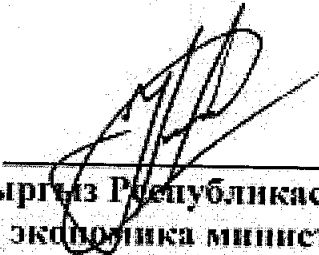
Ушул Макулдашуунун жоболорун чечмелөөдө пикир келишпестиктер келип чыкса, англис тилиндеги текст артыкчылыктуу күчкө ээ болот.

Түркия Республикасы
үчүн

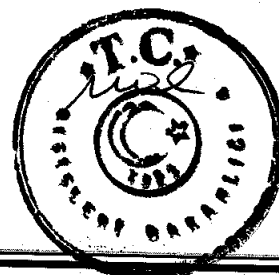
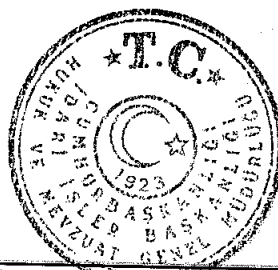
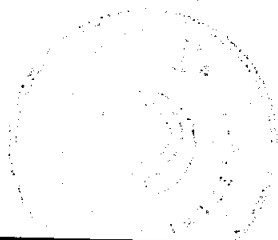

Түркия Республикасынын
экономика министри
Нихат Зейбекчи

Кыргыз Республикасы
үчүн

Кыргыз Республикасынын
экономика министри
Арте́м Новиков

**Түркия Республикасы менен Кыргыз Республикасынын
ортосундагы Инвестицияларды өз ара
колдоо жана коргоо жөнүндө
МАКУЛДАШУУ**

Мындан ары «Макулдашуучу тараптар» деп аталуучу Түркия Республикасы менен Кыргыз Республикасы,

ортодогу экономикалык, атап айтканда бир Макулдашуучу тараптын аймагында экинчи Макулдашуучу тараптын инвесторлорунун инвестициялары боюнча кызматташтыкты чыңдоого көмөк көрсөтүүнү каалап;

инвестицияларга карата колдонулуучу режим жөнүндөгү макулдашуу технологиялардын жана капиталдын агымына, ошондой эле Макулдашуучу тараптарды экономикалык өнүктүрүүгө дем бере тургандыгын таанып,

инвестирлөө үчүн туруктуу базаны колдоо максатында экономикалык ресурстарды пайдалануунун натыйжалуулугун жогорулатууга жана жашоо деңгээлин жакшыртууга жөндөм түзүүчү инвестицияларга карата адилеттүү жана тең укуктуу режим шарттала тургандыгын өз ара түшүнүп,

бул максаттар саламаттыкты сактоо, коопсуздук жана айлана-чөйрөнү коргоо боюнча жалпы кабыл алынган чараларга, ошондой эле эл аралык деңгээлде таанылган эмгек укуктарына зыян келтирбестен ишке ашырылышы мүмкүн экендигине терең ишенүү менен,

төмөнкүлөр жөнүндө макулдашты:

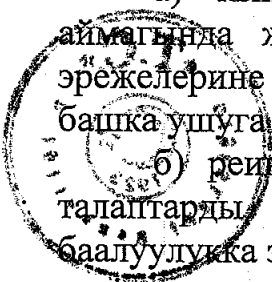
**1-берене
Аныктама**

Ушул Макулдашуунун максаттары үчүн:

1. «Инвестициялар» термини ишкердик менен байланышкан же Макулдашуучу Тараптын мыйзамдарына жана эрежелерине ылайык анын аймагында узак экономикалык мамилелерди түзүү максатында салынган же алынган активдердин бардык түрүн түшүндүрөт жана атап айтканда төмөнкүлөрдү камтыйт, бирок алар менен чектелбейт:

а) кыймылдуу жана кыймылсыз мүлктү, ошондой эле мүлк аймагында жайгашкан Макулдашуучу Тараптын мыйзамдарына жана эрежелерине ылайык аныкталган ипотека, күрөө укугу, кармап калуу жана башка ушуга окшогон укуктар сыяктуу башка каалагандай укуктарды;

б) реинвестициялоодон кирешелерди, акча каражаттарына карата талаптарды же инвестициялар менен байланышкан финансылык баалуулукка ээ болгон башка каалагандай укуктарды;

в) акцияларды, салымдарды жана компанияларга катышуунун башка каалагандай формаларын;

г) өнөр жайлык жана интеллектуалдык менчикке укукту, атап айтканда патенттерди, өнөр жайлык үлгүлөрдү, технологиялык процесстерди, ошондой эле соода белгилерин, гудвилл жана ноу-хау;

д) мыйзам же келишим менен сунушталган ишкер концессиясын, анын ичинде жаратылыш ресурстарына байланыштуу концессияларды;

е) келишим боюнча укуктарды, анын ичинде «ачкычына чейин», курулуш, башкаруу, өндүрүш же кирешелерди бөлүштүрүүгө контракттар.

Айрыкча тактык үчүн, «инвестициялар» термини фонддук биржа аркылуу ишке ашырылган же сатып алынган портфельдик инвестицияларды камтыбашы керек.

2) «Инвестор» термини:

а) Макулдашуучу Тараптын биринин мыйзамдарына ылайык анын жараны болуп саналган жеке жакты;

б) бирге түзүлгөн же Макулдашуучу Тараптын колдонуудагы мыйзамдарына ылайык катталган жана Экинчи Макулдашуучу тараптын аймагында инвестициялык иштерди жүзөгө ашырган, Макулдашуучу Тараптын аймагында ишкердик иштин олуттуу көлөмү менен жеке катталган өкүлчүлүгүнө/филиалдарга ээ болгон компаниялар, корпорациялар, фирмалар, ишкер өнөктөштөр дегенди түшүндүрөт.

3. «Кирешелер» термини инвестициялардан түшкөн каражаттарды жана атап айтканда пайданы, пайызды, капиталдын өсүшүнөн кирешени, роялтини, төлөмдөрдү жана дивиденддерди түшүндүрөт, бирок алар менен чектелбейт.

4. «Аймак» термини:

а) Түркия Республикасына карата Түркия Республикасы эл аралык укуктарга ылайык жандуу жана жансыз жаратылыш ресурстарын коргоо жана пайдалануу, издөө-чалгындоо иштерин жүргүзүү максатында эгемендүү укуктарга же юрисдикцияга ээ болгон кургак жердеги аймакты, ички сууларын жана аймактык деңизди, алардын үстүндөгү аба мейкиндигин, ошондой эле деңиз аймагын түшүндүрөт;

б) Кыргыз Республикасына карата Кыргыз Республикасы эл аралык укуктарга ылайык жандуу жана жансыз жаратылыш ресурстарын коргоо жана пайдалануу, издөө-чалгындоо иштерин жүргүзүү максатында эгемендүү укуктарга же юрисдикцияга ээ болгон кургак жердеги аймакты жана ички сууларын, алардын үстүндөгү аба мейкиндигин түшүндүрөт.

2-берене

Колдонуу чөйрөсү

Бул Макулдашуу, Макулдашуучу Тараптын мыйзамдарына жана эрежелерине ылайык анын аймагында экинчи Макулдашуучу Тараптын

инвестору тарабынан ишке ашырылган инвестицияларга карата ушул Макулдашуу күчүнө киргенге чейин жана андан кийин колдонулат. Бирок, бул Макулдашуу ал күчүнө киргенге чейин пайда болгон талаштарга карата колдонулбашы керек.

3-берене

Инвестицияларды колдоо жана коргоо

1. Макулдашуучу Тараптардын ар бири өзүнүн мыйзамдарына жана эрежелерине ылайык өзүнүн аймагында мүмкүн болушунча экинчи Макулдашуучу Тараптын инвесторунун инвестицияларын колдошу керек.

2. Макулдашуучу Тараптардын ар биринин инвесторлорунун инвестицияларына карата эл аралык укуктун стандарттарына ылайык режимди, ошондой эле экинчи Макулдашуучу тараптын аймагында адилеттүү жана тең укуктуу режимди, толук коргоону жана коопсуздукту камсыз кылууга милдеттүү. Макулдашуучу Тараптардын эч бири кандай гана болбосун негизделбеген же басмырлоочу чаралары көрүү менен инвестицияларды башкарууга, коштоого, пайдаланууга, эксплуатациялоого, ээ болууга, кеңейтүүгө, сатууга, жоюуга же тескөөгө тоскоолдук жаратпашы керек.

4-берене

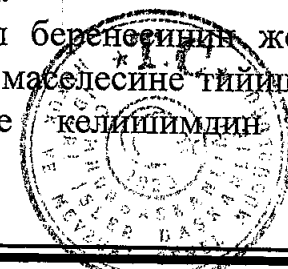
Инвестициялык режим

1. Макулдашуучу Тараптардын ар бири өзүнүн мыйзамдарынын жана эрежелеринин алкагында ушундай эле шарттарда үчүнчү Тараптын инвесторлорунун инвестицияларына сунушталган жагымдуу режимден кем болбогон режимдин негизинде инвестицияларды алышы керек.

2. Макулдашуучу тараптардын ар бири мындай инвестициялар үчүн алар салынган учурдан тартып, алар инвестицияларды башкарууга, коштоого, пайдаланууга, эксплуатациялоого, ээ болууга, кеңейтүүгө, сатууга, жоюуга же тейлөөгө карата айрыкча жагымдуу болгон жеке инвесторлору же башка үчүнчү өлкөнүн инвесторлору үчүн ушундай эле жагдайларда сунушталуучудан кем болбогон жагымдуу режимди сунушташы керек.

3. Макулдашуучу тараптар өздөрүнүн мыйзамдарынын алкагында инвестицияларды ишке ашыруу же коштоо максатында экинчи Макулдашуучу тараптын аймагына келүүнү каалаган ар бир Макулдашуучу тараптын жарандарын киргизүү жана убактылуу болуусу жөнүндө арыздарын макул табышы керек.

4. а) ушул Макулдашуунун ушул беренесинин жоболору толук менен же жарым-жартылай салык салуу маселесине тийиштүү кандайдыр бир эл аралык макулдашуунун же келишимдин натыйжасында

Макулдашуучу тараптын бири тарабынан сунушталышы мүмкүн болгон кандайдыр бир режимден, жеңилдиктерден же артыкчылыктардан пайданы экинчи Макулдашуучу тараптын инвесторлоруна биринчи Макулдашуучу тарап тарабынан сунуштоо милдеттенмеси катары каралбашы керек.

б) ушул Макулдашуунун басмырлоочу жана улуттук режимдер, ошондой эле айрыкча жагымдуу улуттук режим боюнча жоболору кандайдыр бир Макулдашуучу тарапка ал бажы, экономикалык же валюталык бирликтин, жалпы рыноктун же эркин соода зонасынын мүчөсү же катышуучусу болгондугу үчүн; ушундай бирликтердин, жалпы рыноктордун же эркин соода аймагынын менчиги болуп саналган же кандайдыр бир үчүнчү өлкөнүн жарандарына же компанияларына сунушталган баардык колдонуудагы же келечектеги артыкчылыктарга карата колдонулбашы керек.

в) ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 1 жана 2-пункттары бир эле мезгилде ушул Макулдашууда жана Макулдашуучу тараптардын бири тарабынан кол коюлган ушуга окшош башка эл аралык макулдашууда каралган инвестор менен алуучу Макулдашуучу тараптын ортосундагы талашты жөнгө салуу боюнча жоболорго карата колдонулбашы керек.

г) ушул Макулдашуунун 3 жана 4-беренелеринин жоболору Макулдашуучу тараптардын бирин экинчи Макулдашуучу тараптын инвесторлорунун инвестицияларына жерлерди, кыймылсыз мүлктү жана мүлктүк укукту сатып алууга карата өзүнүн инвесторлоруна сунушталуучу режимди сунуш кылууга милдеттендирбеши керек.

5-берене

Жалпы өзгөчөлүктөр

1. Ушул Макулдашуудагы эч бир нерсе:

а) адамзатты, жаныбарлар же өсүмдүктөр дүйнөсүн, ден соолукту же курчап турган чөйрөнү коргоо үчүн иштелип чыккан жана колдонулган;

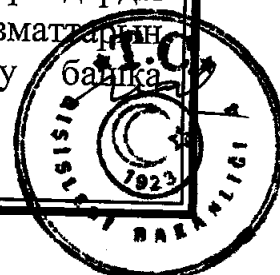
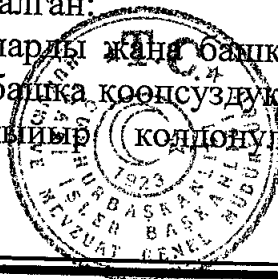
б) жандуу же жансыз кайра жаңыланбоочу жаратылыш ресурстарын сактоого тийиштүү басмырлабаган мыйзамдуу чараларды көрүүгө, колдоого же аткарууга Макулдашуучу тараптар үчүн тоскоол катары каралбашы керек.

2. Бул Макулдашууда эч бир нерсе:

а) Макулдашуучу тараптардын ар бирине анын коопсуздугунун негизги кызыкчылыктарына каршы келген кандайдыр бир маалыматка жетүүсүнө уруксат берүүгө талаптар;

б) Макулдашуучу тараптардын кайсынысы болбосун коопсуздуктун негизги кызыкчылыктарын коргоого багытталган:

(i) согуш үчүн куралдарды, ок-дарыларды жана башка куралдарды сатуу, ошондой эле куралдуу күчтөрдү же башка коопсуздук кызматтарын жабдуу максатында түздөн-түз же кыйыр колдонулуучу байка

товарларды, материалдарды, кызмат көрсөтүүлөрдү жана технологияларды сатууга же бүтүмдөргө байланышкан;

(ii) согуш убагында же эл аралык мамилелердеги башка өзгөчө кырдаалдарда колдонулуучу, же

(iii) ядролук куралды же башка ядролук жардыруучу каражаттарды таркатпоо боюнча улуттук саясатты же эл аралык макулдашууларды ишке ашырууга байланышкан зарыл болгон чаралар тоскоолдук катары кабыл алынбашы керек.

в) Макулдашуучу тараптардын ар бирине эл аралык тынчтыкты жана коопсуздукту колдоо боюнча Бириккен Улуттар Уюмунун Уставына ылайык өзүнүн кандайдыр бир милдеттенмелерин аткаруу үчүн тоскоолдук катары каралбашы керек.

6-берене

Экспроприация жана компенсация

1. Инвестициялар экспроприацияланбайт, улутташтырылбайт же ушуга окшош натыйжага ээ болгон чараларды кабыл алуунун түз же кыйыр предмети болуп саналбайт (мындан ары - экспроприация), буга мындай чаралар мыйзамдарга ылайык белгиленген укуктук жол-жоболорго жана ушул Макулдашуунун 3 жана 4-беренелеринде каралган режимдин жалпы принциптерине ылайык кечиктирилгис, адилеттүү жана реалдуу компенсацияларды берүү менен басмырлабоо негизинде коомдун кызыкчылыгы үчүн кабыл алынган учурлар кирбейт.

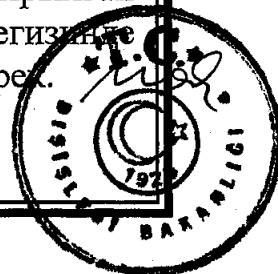
2. Ден-соолук, коопсуздук жана айлана-чөйрө сыяктуу мыйзамдуу коомдук жыргалчылык максаттарын коргоо үчүн иштелип чыккан жана колдонулуучу басмырлабаган укуктук чаралар кыйыр экспроприациялоо болуп саналбайт.

3. Компенсация экспроприацияны ишке ашыруу учуруна же алдыдагы экспроприация жөнүндө белгилүү болгон учурга карата түздөн-түз экспроприациялануучу инвестициялардын рыноктук наркына эквиваленттүү болушу керек. Компенсация кечиктирилгис түрдө төлөнүшү жана ушул Макулдашуунун 8-беренесинин 2-пунктуна ылайык эркин которулушу керек.

4. Компенсация эркин алмашма валютада төлөнүшү керек жана эгерде компенсация мөөнөтүнөн кечиктирүү менен төлөнсө:

а) Түркия Республикасынын аймагында ишке ашырылган инвестицияларга карата компенсация экспроприациялоо күнүнөн тартып төлөм жүргүзүлгөн күнгө чейин мамлекеттик талаптар боюнча эң жогорку пайыздык ставкага эквиваленттүү пайыздарды камтышы керек;

б) Кыргыз Республикасынын аймагында ишке ашырылган инвестицияларга карата компенсация рыноктук ставканын негизинде белгиленген коммерциялык курс боюнча пайыздарды камтышы керек.

7-берене Чыгымдар боюнча компенсация

1. Согуштун, көтөрүлүштүн, жарандык баш аламандыктын же башка ушуга окшогон окуялардын натыйжасында биринчи Макулдашуучу тараптын аймагында инвестициялык иштен зыян тарткан каалаган Макулдашуучу тараптын инвесторлоруна экинчи Макулдашуучу тарап өз инвесторлоруна же кандай болбосун үчүнчү өлкөнүн инвесторлоруна берилүүчү режимден кем болбогон шарттарды, ушундай жоготууларга карата колдонуучу кандайдыр бир чаралар боюнча кыйла жагымдуу режимге жараша бериши керек.

2. Ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 1-пунктуна карабастан:

а) өзүнүн куралдуу күчтөрү же бийлиги менен алардын менчиктерин алып коюунун; же

б) согуштук иш-аракеттер же кырдаалдын зарылчылыгы менен пайда болбогон, өзүнүн куралдуу күчтөрү же бийлиги менен алардын менчиктерин жок кылуунун

натыйжасында экинчи Макулдашуучу тараптын аймагында, ушул пунктта каралган учурлардын кайсынысынан болбосун зыян тарткан Макулдашуучу тараптын инвесторлоруна зыяндарынын ордун кийинкиге калтырбастан, адилеттүү жана реалдуу толтуруу же компенсация сунушталышы керек. Мындан келип чыккан төлөмдөр эркин алмашма валютада жүргүзүлүшү керек.

8-берене Которуулар

1. Макулдашуучу тараптардын ар бири өзүнүн аймагына сыяктуу эле, өзүнүн аймагынан дагы инвестициялоого байланыштуу бардык которууларды өзүнүн мыйзамдарын басмырлоосуз колдонуунун негизинде которууга өз ыктыяры менен уруксат бериши керек. Жогоруда аталган которуулар төмөнкүлөрдү камтышат:

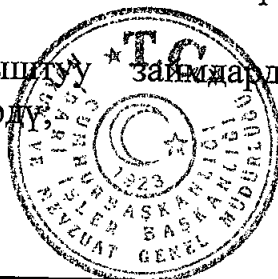
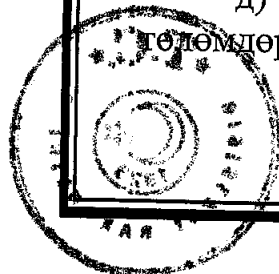
а) алгачкы капитал жана инвестицияларды өнүктүрүү жана көбөйтүү үчүн кошумча салымдарды;

б) кирешелерди;

в) салык салууга байланыштуу милдеттенмелерди аткаруудан кийин инвестициялардын бардыгын же кандайдыр бир бөлүгүн сатуудан же жоюудан түшкөн акчаны;

г) ушул Макулдашуунун 6 жана 7-беренелерине ылайык компенсацияларды;

д) инвестицияларга байланыштуу займдардан келип чыккан төлөмдөрдү жана пайыздык төлөмдөрдү.

е) Макулдашуучу тараптын биринин жарандары экинчи Макулдашуучу тараптын аймагында алган маяналарын, айлык акыларын жана башка сыйлоолорду жана инвестициялык ишке байланыштуу иштөөгө тийиштүү уруксаттарды;

ж) инвестициялык талаш-тартыштардан келип чыккан төлөмдөрдү камтыйт.

2. Эгерде инвестор менен алуучу Макулдашуучу тараптын ортосунда башкасы макулдашылбаса, которуулар инвестициялар салынган эркин алмашма валютада же которууну ишке ашыруу күнүнө карата колдонулган алмашуу курсу боюнча башка эркин алмашма валютада жүргүзүлүшү керек.

3. Төлөмдөр жана капиталдын кыймылы төлөм балансынын олуттуу кыйынчылыктарынын себеби болгон же коркунучту пайда кылган өзгөчө учурларда, Макулдашуучу Тараптардын ар бири мындай чектөөлөр басмырлабаган жана ак ниеттүү негизде колдонулган шарттарда которууларды убактылуу чектөөгө укуктуу болот.

4. Ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 3-пунктунда каралган чаралар:

а) ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 3-пунктунда баяндалган жагдайларга каршы күрөшүү үчүн керектүү чектен ашпашы керек;

б) убактылуу жана жагдайлар мүмкүндүк бергенде дароо жоюлгудай болушу керек; жана

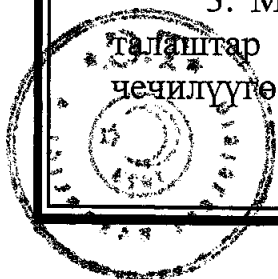
в) экинчи Макулдашуучу Тарап дароо кабарланышы керек.

9-берене Суброгация

1. Эгерде Макулдашуучу Тараптардын биринде коммерциялык эмес тобокелдиктерден өзүнүн инвесторлорунун инвестицияларын коргоо үчүн мамлекеттик камсыздандыруу же кепилдиктер схемасы бар болсо жана эгерде ушул Макулдашуучу Тараптын инвестору камсыздандырылган болсо, анда инвестор менен камсыздандыруучунун ортосундагы камсыздандыруу контрактынын алкагында камсыздандыруучунун суброгациясынын кайсынысын болсо да экинчи Макулдашуучу тарап таанууга тийиш.

2. Камсыздандыруучу суброгацияга байланыштуу ошол инвестордун укуктарын ишке ашырууга жана талаптарын аткарууга ыйгарым укуктуу, ошондой эле инвестицияларга байланыштуу милдеттерди алышы керек. Суброгация боюнча укуктар же талаптар инвестордун алгачкы укуктарынан жана милдеттеринен жогору болбошу керек.

3. Макулдашуучу Тарап менен камсыздандыруучунун ортосундагы талаптар ушул Макулдашуунун 10-беренесинин жоболоруна ылайык чечилүүгө тийиш.

10-берене

Бир Макулдашуучу Тарап менен экинчи Макулдашуучу Тараптын инвесторлорунун ортосундагы талаштарды чечүү

1. Кабыл алуучу Макулдашуучу Тарап биринчи Макулдашуучу Тарап менен экинчи Макулдашуучу Тараптын инвесторунун ортосунда анын инвестицияларына байланыштуу болуп жаткан талаш жөнүндө толук маалымат менен жазуу жүзүндө кабарланышы керек. Мүмкүнчүлүктөрүнө жараша инвестор жана кызыкдар Макулдашуучу Тарап талашты консультациялар жана сүйлөшүүлөр аркылуу тынчтык жол менен жөнгө салуу үчүн аракет кылышы керек.

2. Эгерде талаштар ушул берененин 1-пунктунда көрсөтүлгөндөй жазуу жүзүндө кабарлаган күнүнөн тартып 6 (алты) айдын ичинде жогоруда белгиленгендей чечилиши мүмкүн болбосо, анда талаштар инвестордун тандоосу боюнча төмөнкүлөргө өткөрүп берилиши мүмкүн:

а) аймагына инвестиция салынган Макулдашуучу Тараптын компетенттүү сотторуна; же,

б) ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 4-пунктунда каралгандан башка учурларда:

(i) 1965-жылдын 18-мартында Вашингтондо кол коюлган Мамлекеттер менен башка мамлекеттердин жарандарынын ортосундагы инвестициялык талаштарды жөнгө салуу боюнча конвенцияга («Вашингтон Конвенциясына») ылайык түзүлгөн Инвестициялык талаштарды чечүү боюнча эл аралык борборго («Борбор»), эгерде Макулдашуучу Тараптардын экөөсү тең Вашингтон Конвенциясына катышуучу болсо жана Вашингтон Конвенциясы талашка карата колдонулушу мүмкүн болсо;

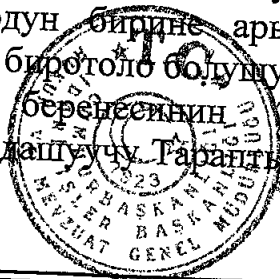
(ii) Борбордун Катчылыгы тарабынан угууларды жүргүзүү үчүн кошумча каражаттарды пайдаланууну жөнгө салуучу эрежелерди («Кошумча каражаттар жөнүндө эрежелер») сактоо менен Борборго, эгерде талаштын тарабы болгон бир Макулдашуучу Тараптын инвестору же Макулдашуучу Тараптын мамлекети, бирок экөө тең эмес, Вашингтон Конвенциясынын катышуучусу болсо;

(iii) Эл аралык соода палатасынын Арбитраждык сотуна;

(iv) Бириккен Улуттар Уюмунун Эл аралык соода укугу боюнча комиссиясынын (UNSITRAL) арбитраждык эрежелерине ылайык түзүлгөн «ad hoc» арбитражына.

3. Инвестор талашты чечүү үчүн ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 2-пунктунда каралган соттордун бирине арызын берсе инвестордун ушул соттордун бирин тандоосу биротоло болушу керек.

4. Ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 2-пунктунун жоболоруна карабастан: кабыл алуучу Макулдашуучу Тараптын чеч элдик

инвестициялар жөнүндө тийиштүү мыйзамдарына ылайык кандайдыр бир чечүү талап кылынган учурда, керектүү уруксаты бар болгон түздөн-түз инвестициялык иш-аракеттен келип чыккан, жана иш жүзүндө башталган талаштар гана Инвестициялык талаштарды чечүү боюнча эл аралык борбордун (ИТЧЭБ) юрисдикциясына жатат.

5. Арбитраждык сот мыйзамдын бардык булактарын төмөнкүдөй ырааттуулукта көңүлгө алып, мыйзамдардын негизинде чечим чыгарышы керек:

- а) ушул Макулдашуунун жоболору;
- б) талашка катышкан, аймагына инвестициялар салынган Макулдашуучу тараптын мыйзамдары жана эрежелери (талаштарды жөнгө салуу эрежелери жөнүндө анын мыйзамдарын кошо алганда); жана
- в) Макулдашуучу Тараптардын экөөндө тең кабыл алынган эл аралык укуктун тийиштүү принциптери.

6. Арбитраждык чечимдер акыркы жана талашка катышкан бардык тараптар үчүн милдеттүү болуп саналат. Макулдашуучу Тараптардын ар бири чечимди өзүнүн улуттук мыйзамдарына ылайык аткарууга милдеттенет.

11-берене

Артыкчылыктардан баш тартуу

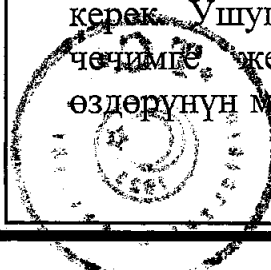
1. Макулдашуучу Тарап экинчи Макулдашуучу Тарапка таандык компания болгон ушул экинчи Макулдашуучу Тараптын инвесторуна, жана ушул инвестордун инвестицияларына, эгерде ушул Макулдашуучу Тараптын мыйзамдарына ылайык катталган же уюшулган компания анын аймагында кандайдыр бир ишкердик жүргүзбөсө, жана ошондой эле компанияга ээлик кылган же контролдогон баш тарткан Макулдашуучу Тараптын инвесторлоруна ушул Макулдашуу боюнча берилүүчү артыкчылыктардан баш тарта алат.

2. Баш тартуучу Макулдашуучу Тарап артыкчылыктардан баш тартууну ишке ашырууга чейин экинчи Макулдашуучу Тарапты кечиктирбестен тийиштүү түрдө кабарлашы керек.

12-берене

Макулдашуучу Тараптардын ортосундагы талаштарды чечүү

1. Макулдашуучу Тараптар ушул Макулдашууну чечмелөөгө же колдонууга карата алардын ортосундагы талаш боюнча тез жана адилеттүү чечимди достук жолу менен жана кызматташуу духунда кабыл алышы керек. Ушуга байланыштуу Макулдашуучу Тараптар талаштар боюнча чечимге жетишүү үчүн түз жана конструктивдүү сүйлөшүүлөргө өздөрүнүн макулдугун беришет. Эгерде Макулдашуучу Тараптар алардын

ортосунда талаш пайда болгон учурдан тартып 6 (алты) айдын ичинде жогоруда аталган жолдор менен макулдашууга жетише алыпшаса, талаштар Макулдашуучу Тараптардын биринин жазуу жүзүндөгү сурамы боюнча үч мүчөдөн турган арбитраждык сотко өткөрүп берилиши мүмкүн.

2. Сурамды алгандан кийин 2 (эки) айдын ичинде Макулдашуучу Тараптын ар бири арбитрды дайындашы керек. Бул эки арбитр үчүнчү мамлекеттин жаранын, үчүнчү арбитрды Төрага катары тандашы керек. Эгерде Макулдашуучу Тараптардын кайсы бири белгиленген мөөнөттө арбитрди дайындабаса, анда экинчи Макулдашуучу Тарап Эл аралык соттун Президентине дайындоо өтүнүчү менен кайрыла алат.

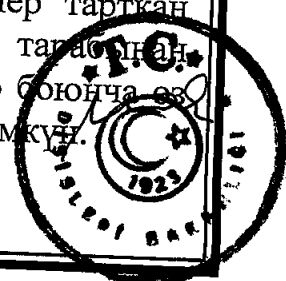
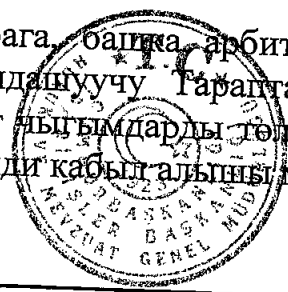
3. Эгерде эки арбитр дайындалган күндөн тартып 2 (эки) айдын ичинде Төраганы тандоо боюнча бир пикирге келише албаса, Төрага Макулдашуучу Тараптын кайсы биринин болсо да өтүнүчү боюнча Эл аралык соттун Президенти тарабынан дайындалат.

4. Ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 2 жана 3-пункттарында каралган учурларда, Эл аралык соттун Президенти жогоруда аталган өзүнүн функцияларын аткара албаса же ал Макулдашуучу Тараптардын биринин жараны болуп саналса, анда дайындоо Эл аралык соттун Вице-президенти тарабынан жүргүзүлүшү керек, эгер Вице-президент дагы кандайдыр бир себептер боюнча дайындоону жүргүзө албаса же ал Макулдашуучу Тараптардын биринин жараны болуп саналса, анда дайындоо Макулдашуучу Тараптардын биринин дагы жараны болбогон, Соттун мүчөлөрүнүн ичинен жашы боюнча эң улуусу тарабынан жүргүзүлүшү керек.

5. Сотко ушул Макулдашуунун башка жоболоруна ылайык жол-жоболордун регламенттерин макулдашуу максатында Төраганы тандоо учурунан 3 (үч) ай убакыт берилиши керек. Мындай макулдашуу болбогон учурда, сот Эл аралык соттун Президентине эл аралык арбитраждык жол-жоболордун жалпыга таанылган ченемдерин эске алуу менен жол-жоболордун регламентин белгилөө жөнүндө өтүнүчү менен кайрылышы керек.

6. Эгерде башкача макулдашуу болбосо, Төрага шайланган учурдан тартып 8 (сегиз) айдын ичинде бардык материалдар берилиши жана угуулар аякташы керек жана сот кайсы окуя акыркы болгондугуна жараша, акыркы материалдар берилген же акыркы угуулар жабылган учурдан 2 (эки) айдын ичинде өзүнүн чечимин чыгарышы керек. Арбитраждык сот ушул Макулдашуунун негизинде жана Макулдашуучу Тараптар колдонгон эл аралык укуктун ченемдерине ылайык өзүнүн чечимин кабыл алышы керек.

7. Соттук териштирүү боюнча Төрага, башка арбитрлер тарткан чыгымдар жана башка чыгымдар Макулдашуучу Тараптар тарабынан бирдей үлүштө төлөнүшү керек. Бирок сот чыгымдарды төлөө боюнча эч бир тарап боюнча карап көрүп, башка чечимди кабыл алышы мүмкүн.

8. Эгерде ушуга окшош маселе боюнча талаш ушул Макулдашуунун 10-беренесинин жоболоруна ылайык башка эл аралык арбитраждык сотко өткөрүп берилсе жана кароосунда болсо, талаш ушул Макулдашуунун жоболоруна ылайык эл аралык арбитраждык соттун кароосуна берилбейт. Бул жагдай Макулдашуучу Тараптардын ортосундагы түз жана конструктивдүү сүйлөшүүлөргө таасирин тийгизбеши керек.

13-берене Күчүнө кирүү

1. Ушул Макулдашуунун күчүнө кириши үчүн зарыл болгон тийиштүү мамлекеттик ички жол-жоболордун аткарылышы жөнүндө Макулдашуучу тараптар дипломаттык каналдар аркылуу жазуу жүзүндөгү акыркы кабарлоону алган күндөн тартып Макулдашуу күчүнө кирет. Ушул Макулдашуу 10 (он) жыл бою күчүндө болот жана ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 2-пунктуна ылайык анын аракети аяктаганга чейин күчүндө болот.

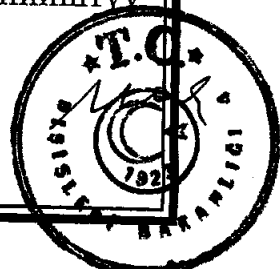
2. Макулдашуучу Тараптардын кайсынысы болбосун баштапкы 10 (он) жылдык мөөнөттүн аягында же бул мөөнөттөн кийинки каалаган мезгилде экинчи Макулдашуучу Тарапка 1 (бир) жыл мурун жазуу жүзүндөгү кабарды берүү жолу менен ушул Макулдашуунун аракетин токтото алат.

3. Макулдашуучу Тараптардын жазуу жүзүндөгү өз ара макулдугу боюнча ушул Макулдашууга толуктоолор же өзгөртүүлөр киргизилиши мүмкүн. Мындай толуктоолор жана өзгөртүүлөр ушул Макулдашуунун ушул беренесинин 1-пунктуна ылайык күчүнө кире турган, ушул Макулдашуунун ажырагыс бөлүгү болуп саналган өз алдынча протоколдор менен таризделиши керек.

4. Ушул Макулдашуу аракетин токтоткон учурга чейин ишке ашырылган же сатып алынган инвестицияларга же ушул Макулдашуу колдонулган башка инвестицияларга карата ушул Макулдашуунун калган бардык беренелеринин жоболору анын аракети токтотулган учурдан тартып кийинки 10 (он) жылдык мөөнөттүн ичинде колдонулуусун улантышы керек.

5. Ушул Макулдашуу 1992-жылдын 28-апрелинде кол коюлган, Түркия Республикасы менен Кыргызстан Республикасынын ортосундагы инвестицияларды өз ара колдоо жана коргоо жөнүндө макулдашууну алмаштырат, ал ушул Макулдашуу күчүнө кирген учурдан тартып өзүнүн аракетин токтотот.

Муну тастыктоо үчүн эки Макулдашуучу Тараптардын тийиштүү ыйгарым укуктуу жактары ушул Макулдашууга кол коюшту

к которым применяется настоящее Соглашение, положения всех других Статей настоящего Соглашения должны продолжать действовать в течение последующего 10-летнего (десятилетнего) периода с момента прекращения его действия.

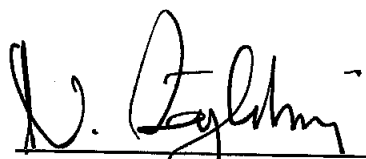
5. Настоящее Соглашение заменяет Соглашение между Турецкой Республикой и Республикой Кыргызстан относительно взаимного содействия инвестициям и их защиты, подписанное 28 апреля 1992 года, которое должно прекратить свое действие с момента вступления в силу настоящего Соглашения.

В УДОСТОВЕРЕНИЕ ЧЕГО соответствующие уполномоченные лица двух Договаривающихся Сторон подписали настоящее Соглашение.

СОВЕРШЕНО в городе Анкара «9» апреля 2018 года, в двух подлинных экземплярах на турецком, кыргызском, русском и английском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу.

В случае возникновения любого разногласия в толковании положений настоящего Соглашения, текст на английском языке будет иметь преимущественную силу.

За
Турецкую Республику

Министр экономики
Турецкой Республики
Нихат Зейбекчи

За
Кыргызскую Республику

Министр экономики
Кыргызской Республики
Артем Новиков

